

Hướng dẫn bước đầu xử lý các vùng đất nông nghiệp bị vùi lấp

Từ giữa tháng 9 năm 2020 đến nay, bão, lũ xảy ra liên tiếp tại các tỉnh miền Trung với quy mô rộng lớn, cường độ rất mạnh và gây ra những hậu quả đặc biệt nghiêm trọng, đặc biệt nhiều vùng đất nông nghiệp bị vùi lấp bởi sét, cát mịn, cát thô, sỏi,... Để khôi phục sản xuất nông nghiệp, trang web xin giới thiệu những hướng dẫn bước đầu để xử lý các vùng đất bị vùi lấp như sau:

A. Đối với những vùng đất bị vùi lấp sâu bởi lớp sét mịn, tiếp đó là các lớp cát mịn xen kẽ tầng hữu cơ, sét...

Cải tạo để tiếp tục trồng cây trồng cạn ngắn ngày theo 4 bước sau:

Bước 1: Dọn vệ sinh bề mặt;

Bước 2: San nhẹ tạo mặt bằng canh tác;

Bước 3: Cây sâu (> 30 cm) để đảo lộn tầng sét, cát mịn và hữu cơ; khử độc và cải tạo đất bằng vôi bột + lân + phân chuồng hoặc vật liệu hữu cơ đã hoại mục;

Bước 4: Trồng các cây ngắn ngày, sinh trưởng khỏe và lượng sinh khối cao như ngô, khoai lang, lạc để ổn định dần tầng canh tác. Có thể bổ sung đất màu, đắp thành mò để trồng cây ăn củ như sắn dây, cây ăn quả xen với cây ngắn ngày.

B. Đối với những vùng đất bị vùi lấp bởi lớp cát mịn

Cần phân loại để tiếp tục trồng lúa hoặc chuyển sang trồng cạn.

a) Trường hợp lớp cát vùi lấp có độ sâu dưới 20cm: có thể cày vùi cát, san phẳng, sau đó tiếp tục cày, bừa kỹ đất để trồng lúa nước.

b) Trường hợp lớp cát vùi lấp có độ sâu 20 - 50cm, địa hình trũng, không thể chuyển sang trồng cây trồng cạn: cần cải tạo để tiếp tục cải tạo để trồng lúa nước:

Bước 1: Thu gom và chuyển lớp cát mịn ra khỏi ruộng;

Bước 2: Cày lật đất, kết hợp khử độc và cải tạo đất bằng vôi bột + lân + phân chuồng hoặc vật liệu hữu cơ đã hoại mục;

Bước 3: Canh tác lúa và áp dụng chế độ chăm sóc theo quy trình.

c) Trường hợp lớp cát vùi lấp sâu > 50cm, cần cải tạo để chuyển sang trồng cây trồng cạn

Bước 1: Dọn vệ sinh bề mặt;

Bước 2: Cày sâu (> 30 cm), kết hợp khử độc và cải tạo đất bằng vôi bột + lân + phân chuồng hoặc vật liệu hữu cơ đã hoai mục;

Bước 3: Trồng các loại cây sinh trưởng khoẻ, che phủ nhanh để ổn định và cải tạo tầng đất mặt như ngô sinh khối hoặc khoai lang xen với lạc; cỏ voi hoặc măng tây. Có thể bổ sung đất màu, đắp thành mô để trồng cây ăn củ như sắn dây, cây ăn quả xen với cây ngắn ngày.

Lớp đất mặt bị vùi lấp bởi cát mịn tại xã Triệu Nguyên, huyện huyện Đăk Rông, tỉnh Quảng Trị

C. Đối với những vùng đất bị vùi lấp bởi lớp sét

Có thể sử dụng theo các hướng sau:

a) Với những khu đất trồng lúa, vùi lấp nông <20cm:

Bước 1: Cải tạo mặt bằng, thiết kế đồng ruộng, cày sâu đảo đất;

Bước 2: Khử độc và cải tạo đất bằng vôi bột + lân + phân chuồng hoặc vật liệu hữu cơ đã hoai mục;

Bước 3: cày bừa kỹ đất lần 2 và trồng lúa (nên áp dụng hình thức gieo thẳng)

b) Với những khu đất trồng cây trồng cạn, vùi lấp sâu: cần có giải pháp cải tạo, xúc bỏ lớp đất bị vùi lấp hoặc bổ sung đất màu, đắp ụ để trồng cây có bộ rễ khoẻ như sắn dây, măng xen với cây hằng năm như cỏ voi, khoai lang theo các quy trình cải tạo trên.

Khu đất bãi ven sông bị vùi lấp bởi lớp đất sét ở xã Hưng Trạch, huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình

D. Đối với những vùng đất bị vùi lấp bởi lớp cát thô và sỏi sạn

Chỉ có thể canh tác lại khi bóc bỏ được lớp cát sỏi vùi lấp.

Khu đất bị lầy bởi lớp cát thô và sỏi sạn tại xã Kỳ Thượng, huyện Kỳ Anh, tỉnh Hà Tĩnh

TTKNQG – Viện KHNNVN